

Raciąż, dnia 18 marca 2021 r.

**Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom
ze szczególnymi potrzebami przez Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Raciążu na lata 2021-2024**

Analiza stanu zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu.

Dostęp do siedziby budynku zapewnia się przez wejście od ulicy 19 Stycznia. Do budynku prowadzą schody. W przypadku gdy osoba z niepełnosprawnością chce dostać się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu, może zgłosić chęć otrzymania pomocy za pomocą przycisku dzwoneczkowego zamontowanego przy drzwiach. W sytuacji kiedy osoba z niepełnosprawnością nie może nacisnąć przycisku może skontaktować się z pracownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu, telefonicznie pod numerem 23 679 20 07 lub mailowo mops.sekretariat@miastoraciaz.pl w celu uzyskania pomocy. Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu jako jednostka organizacyjna jednostki samorządu terytorialnego zapewnia dostępność cyfrową elementów stron internetowych określonych w art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, przez ich umieszczenie na stronie internetowej jednostki samorządu terytorialnego – <https://miastoraciaz.pl>, w myśl art. 9 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Potwierdzeniem spełnienia wymagań w zakresie dostępności cyfrowej jest opublikowana na stronie internetowej <https://miastoraciaz.pl> deklaracja dostępności, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. W zakresie nieokreślonym powyżej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu zapewnia dostęp alternatywny polegający w szczególności na zapewnieniu osobie ze szczególnymi potrzebami możliwości kontaktu telefonicznego, korespondencyjnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu.

Osoby ze szczególnymi potrzebami załatwiający sprawę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu mogą kontaktować się z pracownikami w szczególności za pomocą wiadomości e-mail, telefonicznie, faksem lub pisząc na kartce.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu dołożą wszelkich starań aby w sposób należyty zadbać o komfort i poczucie bycia szanowanym osób ze szczególnymi potrzebami.

Kierunki działań w ramach planu na rzecz poprawy zapewnienia dostępności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu dla osób ze szczególnymi potrzebami na lata 2021-2024

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu odbył się dotychczas jeden audyt sprawdzający stan zapewnienia dostępności: w grudniu 2020 r. Audyt wykonano na podstawie samooceny metodą pytań listy kontrolnej w oparciu o ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1824), Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690), oraz publikacje: Maćkiewicz K., Halicki M.: Niezbędnik Urzędu dostępnego, Poznań 2019; Standardy dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami. Warszawa 2017; Kowalski. K.: Projektowanie bez barier - wytyczne. Warszawa 2016; Projektowanie obiektów, pomieszczeń oraz przystosowanie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach – ramowe wytyczne: praca zbiorowa pod red. W. M. Zawieskiego. Warszawa 2014. W zaleceniach z audytu znalazły się rekomendacje działań do realizacji w celu zapewnieniu dostępności w obszarach wskazanych w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami: architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno–komunikacyjnej.

W planie na rzecz poprawy zapewnienia dostępności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu zostały zaproponowane kierunki działań w obszarze architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym, o których jest mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przedstawione niżej kierunki uwzględniają zarówno potrzebę kontynuacji działań wskazanych w rekomendacjach z przeprowadzonego audytu, oraz zapisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Dostępność architektoniczna

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
1. Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz instalacja urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich	Zalecenia do wdrożenia: a) zastosowanie pochylni, podjazdów umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami wejście do budynku i samodzielne poruszanie się po nim, b) zastosowanie urządzeń do transportu pionowego (windy, platformy schodowej),

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.	<ul style="list-style-type: none"> c) oporęczowanie klatki schodowej i schodów wejściowych. d) likwidacja progów w pomieszczeniach, e) usunięcie zwężeń drogi ewakuacyjnej zwężenie z holu wejściowego na klatkę schodową – drzwi, f) przystosowanie łazienki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, g) zastosowanie na schodach wejściowych elementów antypoślizgowych (listew, nakładek, pasów antypoślizgowych), h) zastosowanie sygnalizacji zmiany poziomów na schodach wejściowych i na klatce schodowej (zastosowanie taśm ostrzegawczych), i) dostosowanie siły otwarcia drzwi wejściowych do wymagań osób z niepełnosprawnościami (zastosowanie samozamykacza w technologii łatwego otwierania), j) montaż przycisków dzwonekowych na wysokości swobodnego dostępu dla osób z niepełnosprawnościami, k) oznakowanie szklanej powierzchni drzwi wejściowych za pomocą wizualnych kontrastów (pasów wykonanych z folii samoprzylepnej, matowej, nie przepuszczającej światła), l) zastosowanie tablicy informacyjnej co zapewni łatwą identyfikację budynku, m) dostosowanie stanowisk obsługi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, n) zastosowanie wycieraczek z wyprofilowanymi brzegami (wymiana wycieraczek stwarzających zagrożenie potknięcia),

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> o) zastosowanie sygnalizacji elementów wiszących za pomocą progów w celu ich wykrycia przez osoby niewidome, p) zastosowanie na elementach generujących temperaturę (grzejniki w ciągach komunikacyjnych) osłon chroniących przed bezpośrednim kontaktem, q) zastosowanie w budynku znaków informacji publicznej dla osób z niepełnosprawnością układu ruchu.
<p>2. Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zastosowanie tablicy w postaci informacji wizualnej kierującej do poszczególnych pomieszczeń budynku, b) zastosowanie znaków wspomagających orientację w budynku i wskazujących kierunek ruchu (strzałek kierunkowych, numerów kondygnacji), c) zastosowanie oznaczeń cyfrowych w postaci alfabetu Braille'a na drzwiach do pomieszczeń, d) zastosowanie wypukłych, kontrastowych oznaczeń cyfrowych na drzwiach do pomieszczeń.
<p>3. Stworzenie zapisów dotyczących przebywania na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu psa asystującego, psa przewodnika.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opracowanie standardów zachowań w sytuacji kiedy w wydarzeniu organizowanym w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu bierze udział osoba z psem asystującym, psem przewodnikiem, b) przeszkolenie pracowników odpowiedzialnych za wpuszczanie do siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu osób przychodzących z psem asystującym, psem przewodnikiem.

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
<p>4. Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania winny sposób.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zastosowanie kontrastowego oznaczenia ościeżnicy drzwi ewakuacyjnych, b) wyposażenie budynku w nosze, materace lub maty ewakuacyjne, c) opracowanie wytycznych odnośnie ewakuacji osób z niepełnosprawnościami (opracowanie odpowiednich wytycznych postępowania odnośnie osób z niepełnosprawnościami na wypadek zagrożenia pożarowego a także wytycznych związanych z dodatkowymi obowiązkami innych pracowników obiektu, z którego jest prowadzona ewakuacja - zwrócenie uwagi podczas organizacji ewakuacji osób z niepełnosprawnościami na ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych pracowników), d) zastosowanie oznakowania ewakuacyjnego dla osób z niepełnosprawnością układu ruchu, e) przeszkolenie personelu obiektu odnośnie ewakuacji osób z niepełnosprawnością.

Dostępność cyfrowa

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
<p>1. Zapewnienie dostępności cyfrowej przez spełnienie przez stronę internetową wymagań określonych w pkt 9, 10 i 11 normy EN 301 549 V2.1.2.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stworzenie dostępnej strony internetowej (Biuletynu Informacji Publicznej), b) zapewnienie stworzonej stronie internetowej funkcjonalności, kompatybilności, postrzegalności i zrozumiałości.

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
2. Aktualizacja deklaracji dostępności cyfrowej (art. 11 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych) (Dz. U. Z 2019 r. poz. 848).	Zalecenia do wdrożenia: a) przegląd i aktualizacja deklaracji dostępności cyfrowej do dnia 31 marca 2021 r.; kolejne przeglądy i aktualizacja co roku; niezwłocznie w każdym przypadku, gdy strona internetowa podlega zmianom mogącym mieć wpływ na jej dostępność cyfrową.

Dostępność informacyjno – komunikacyjna

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
1. Umożliwienie kontaktu osobom z niepełnosprawnością słuchu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raciążu poprzez wysłanie SMS, MMS.	Zalecenia do wdrożenia: a) udostępnienie na stronie internetowej urzędu, w zakładce „Informacje dla osób z niepełnosprawnościami”, danych kontaktowych, w tym numeru telefonu oraz adresu elektronicznej skrzynki pocztowej do Koordynatora do spraw dostępności w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu, b) opracowanie wewnętrznej procedury przekazywania przez koordynatora do spraw dostępności wiadomości przesłanych za pomocą SMS, MMS przez osoby z niepełnosprawnością słuchu do właściwych pracowników.
2. Umożliwienie osobie z niepełnosprawnością wykorzystania faksu w kontaktach z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raciążu.	Zalecenia do wdrożenia: a) zamieszczenie na stronie internetowej, w zakładce „Informacje dla osób z niepełnosprawnościami”, komunikatu na temat możliwości kontaktu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raciążu za pomocą faksu.

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
<p>3. Umożliwienie kontaktu osobie z niepełnosprawnościami z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu za pomocą osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego (kontakt osobisty).</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) zapewnienie osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego dla osób uprawnionych na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, poprzez wpisywanie do formularza zgłaszanych potrzeb osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego.</p>
<p>4. Zapewnienie na stronie internetowej informacji o zakresie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) umieszczenie na stronie internetowej informacji o zakresie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania.</p>
<p>5. Zastosowanie urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) instalacja urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących (w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia).</p>

Pozostałe działania zmierzające do poprawy dostępności

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
<p>1. Stworzenie procedury rozpatrzenia wniosku o kontakt w formie jakiej oczekuje od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu osoba ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) stworzenie wzoru wniosku o kontakt w formie, której oczekuje osoba ze szczególnymi potrzebami.</p>

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
2. Realizacja art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.	Zalecenia do wdrożenia: a) przygotowanie propozycji klauzul o zapewnieniu dostępności.
3. Realizacja zapisu art. 30 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w ramach postępowania skargowego.	Zalecenia do wdrożenia: a) opracowanie wzoru wniosku o zapewnienie dostępności, b) opracowanie procedury przyjmowania i rozpatrywania wniosków w ramach postępowania skargowego o zapewnienie dostępności.
4. Zastosowanie dzwonka dla osób z niepełnosprawnościami przed schodami wejściowymi.	Zalecenia do wdrożenia: a) zastosowanie dzwonka dla osób z niepełnosprawnościami i umieszczenie przycisku dzwonekowego przed schodami wejściowymi oraz oznaczenie przycisku dzwonekowego odpowiednią tablicą informacyjną.
5. Zastosowanie usprawnień sprzętowych dla osób słabowidzących i niedowidzących.	Zalecenia do wdrożenia: a) zaopatrzenie biur i stanowisk obsługi w lupy, powiększalniki (soczewki Fresnela w formacie A4).
6. Wyposażenie stanowisk obsługi oraz ciągów komunikacyjnych przy pomieszczeniach ze stanowiskami obsługi w krzesła i siedziska dla osób z niepełnosprawnościami.	Zalecenia do wdrożenia: a) zastosowanie na korytarzach i w pomieszczeniach ze stanowiskami obsługi krzesel i siedzisk spełniających wymagania dla osób z niepełnosprawnościami (zastosowanie krzesel i siedzisk nie powodujących dodatkowych utrudnień na etapie siadania i wstawania przez osoby z niepełnosprawnością ruchu).

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
<p>7. Wzrost świadomości pracowników na temat różnych rodzajów niepełnosprawności oraz prawidłowych zachowań w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>Organizacja spotkań oraz szkoleń wewnętrznych na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) savoir vivre w kontakcie z osobami z różnymi rodzajami niepełnosprawności, b) życia z danym rodzajem niepełnosprawności.
<p>8. Szkolenia wewnętrzne dla pracowników odnośnie tworzenia dostępnych dokumentów.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) organizacja spotkań oraz szkoleń wewnętrznych na temat tworzenia dostępnych dokumentów w edytorze tekstowym.
<p>9. Aktualizacja procedur związanych z dostępem alternatywnym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>Aktualizacja procedur w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zapewnienia osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby, b) zapewnienia wsparcia technicznego osobie ze szczególnymi potrzebami, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, c) wprowadzenia takiej organizacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu, która umożliwi realizację potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
<p>10. Zapewnienie dostępu alternatywnego w przypadku braku możliwości zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby, wsparcia technicznego, w tym wykorzystania nowoczesnych technologii (zapewnienie kontaktu telefonicznego, korespondencyjnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej), b) podejmowanie działań mających na celu ułatwienie dostępności we wszystkich obszarach działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu.

Proponowane działania	Zalecenie lub zalecenia do wdrożenia
11. Monitoring przypadków zapewnienia dostępu alternatywnego.	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) prowadzenie wykazu dotyczącego przypadków konieczności zapewnienia dostępu alternatywnego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu.</p>
12. Raportowanie stanu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (art. 11 ust.1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) opracowanie raportu o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz przedłożenie Wojewodzie,</p> <p>b) publikacja raportu na stronie internetowej (pierwszy raport do dnia 31 marca 2021 r.; kolejne co 4 lata, najpóźniej do dnia 31 marca danego roku).</p>
13. Określenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu poprawy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) ustalenie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, w szczególności: z Funduszu Dostępności, z Funduszy Unijnych, z dotacji celowych, z budżetu Państwa, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.</p>
14. Monitorowanie wdrażania dostępności podmiotu.	<p>Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>a) sprawdzanie jak dostępność jest wdrażana w praktyce,</p> <p>b) opracowanie odrębnej procedury, która będzie obowiązywać dla tego procesu.</p>

Harmonogram realizacji Planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu na lata 2021-2024

Harmonogram realizacji Planu, ujmuje szacunkowy koszt wdrożenia zmian oraz wyznacza osoby lub komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich realizację. Punkty wyszczególnione w Planie działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu na lata 2021-2024 w kolumnie „Proponowane działania” znajdują swoje odzwierciedlenie w kolumnie „Element planu” Harmonogramu.

Dostępność architektoniczna

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
1. Zastosowanie podjazdów umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami wejście do budynku i samodzielne poruszanie się po nim.	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania pochylni umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami wejście do budynku i samodzielne poruszanie się po nim. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
2. Zastosowanie pochylni umożliwiającej osobom z niepełnosprawnościami wejście do budynku i samodzielne poruszanie się po nim.	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania pochylni umożliwiającej osobom z niepełnosprawnościami wejście do budynku i samodzielne poruszanie się po nim. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
3. Zastosowanie urządzeń do transportu pionowego (windy)	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości montażu urządzeń do transportu pionowego – windy. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
4. Zastosowanie urządzeń do transportu pionowego (platformy schodowej).	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości montażu urządzeń do transportu pionowego – platformy schodowej. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
5. Oporęczowanie schodów wejściowych.	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania prac budowlanych. Oszacowanie kosztów. Przygotowanie zapytania ofertowego. Realizacja. 	Pracownik do spraw technicznych, pracownik do spraw zamówień publicznych	Do oszacowania
6. Oporęczowanie klatki schodowej.	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania prac budowlanych. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
7. Likwidacja progów w drzwiach w pomieszczeniach budynku.	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania prac budowlanych. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
8. Usunięcie zwężeń drogi ewakuacyjnej - zwężenie z holu wejściowego na klatkę schodową – drzwi.	2021 – 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania prac budowlanych. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
9. Przystosowanie łazienki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje w zakresie możliwości wykonania prac budowlanych. Oszacowanie kosztów. 	Pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
10. Zastosowanie na schodach wejściowych elementów antypoślizgowych (listew, nakładek, pasów antypoślizgowych).	2021 – 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> Oszacowanie kosztów. Przygotowanie zapytania ofertowego. Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 600 zł

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
11. Zastosowanie sygnalizacji zmiany poziomów na schodach wejściowych i na klatce schodowej (zastosowanie taśm ostrzegawczych).	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja (umieszczenie taśm na odpowiednich wysokościach stopni schodów wejściowych i na klatce schodowej - realizacja we własnym zakresie). 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 1000 zł
12. Dostosowanie siły otwarcia drzwi wejściowych do wymagań osób z niepełnosprawnościami (zakup i montaż samozamykacza w technologii łatwego otwierania).	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw technicznych, pracownik do spraw zamówień publicznych	Okolo 700 zł
13. Montaż przycisków dzwonekowych na wysokości swobodnego dostępu dla osób z niepełnosprawnościami.	2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Umieszczenie przycisków na odpowiedniej wysokości - realizacja we własnym zakresie. 	Koordynator do spraw dostępności, pracownik do spraw technicznych	Działanie bezkosztowe
14. Oznakowanie szklanej powierzchni drzwi wejściowych za pomocą wizualnych kontrastów (pasów wykonanych z folii samoprzylepnej, matowej, nie przepuszczającej światła).	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja robót – umieszczenie kontrastowych pasów na odpowiednich wysokościach drzwi wejściowych - realizacja we własnym zakresie. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 300 zł

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
15. Dostosowanie stanowisk obsługi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (zastosowanie blatu przystosowanego do potrzeb osób poruszających się na wózku - blat pod który może wjechać wózek, odpowiednich siedzisk).	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
16. Zastosowanie wycieraczek z wyprofilowanymi brzegami (wymiana wycieraczki z prostymi brzegami stwarzającymi zagrożenie potknięcia na wycieraczkę z wyprofilowanymi brzegami).	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja - wymiana we własnym zakresie. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 200 zł
17. Zastosowanie sygnalizacji elementów wiszących za pomocą progów w celu ich wykrycia przez osoby niewidome.	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Do oszacowania
18. Zastosowanie na elementach generujących temperaturę (grzejniki w ciągach komunikacyjnych) osłon chroniących przed kontaktem.	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja (we własnym zakresie). 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 600 zł
19. Zastosowanie na drzwiach wejściowych znaków informacji publicznej dla osób z niepełnosprawnością układu ruchu (informujących o utrudnionej dostępności i jej braku w budynku).	2021 - 2022 r., aktualizacja na bieżąco w sytuacji zmiany stanu dostępności budynku	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia na dostawę. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja – we własnym zakresie. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 200 zł

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
20. Zastosowanie tablicy w postaci informacji wizualnej kierującej do poszczególnych pomieszczeń budynku.	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 700 zł
21. Zastosowanie zewnętrznej tablicy informacyjnej z nazwą zakładu pracy.	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 300 zł
22. Zastosowanie oznaczeń cyfrowych w postaci alfabetu Braille'a na drzwiach do pomieszczeń.	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia na dostawę oznaczeń. • Przygotowanie zapytania ofertowego na dostawę oznaczeń. • Realizacja (we własnym zakresie). 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 200 zł
23. Zastosowanie znaków wspomagających orientację w budynku i wskazujących kierunek ruchu (strzałek kierunkowych, numerów kondygnacji).	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia na dostawę oznaczeń. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja (we własnym zakresie). 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 500 zł
24. Zastosowanie wypukłych kontrastowych oznaczeń cyfrowych na drzwiach do pomieszczeń.	2021 – 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja (we własnym zakresie). 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 200 zł

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
25. Stworzenie zapisów dotyczących przebywania na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu psa asystującego, psa przewodnika.	2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie standardów zachowań w sytuacji kiedy w wydarzeniu organizowanym w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu bierze udział osoba z psem asystującym, psem przewodnikiem. • Przeszkolenie pracowników odpowiedzialnych za wpuszczanie do siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu osób przychodzących z psem asystującym, psem przewodnikiem. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
26. Zastosowanie kontrastowego oznaczenia ościeżnicy drzwi ewakuacyjnych.	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja – umieszczenie kontrastowych taśm na ościeżnicy drzwi ewakuacyjnych - realizacja we własnym zakresie. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 200 zł
27. Wyposażenie budynku w nosze, materace lub maty ewakuacyjne.	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 1000 zł

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
28. Opracowanie wytycznych ewakuacji dotyczących osób z niepełnosprawnościami.	2021 - 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> opracowanie wytycznych postępowania odnośnie osób z niepełnosprawnościami na wypadek zagrożenia pożarowego a także wytycznych związanych z dodatkowymi obowiązkami innych pracowników obiektu, z którego jest prowadzona ewakuacja - zwrócenie uwagi podczas organizacji ewakuacji osób z niepełnosprawnościami na ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych pracowników. 	Koordinator do spraw dostępności, kierownik jednostki	Działanie bezkosztowe
29. Zastosowanie oznakowania ewakuacyjnego dla osób z niepełnosprawnością układu ruchu.	2021 - 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Oszacowanie kosztów. Przygotowanie zapytania ofertowego. Realizacja (we własnym zakresie). 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, koordinator do spraw dostępności	Do oszacowania
30. Przeszkolenie personelu obiektu odnośnie ewakuacji osób z niepełnosprawnością.	2021 – 2024 r.	<p>Szkolenia wewnętrzne dla pracowników na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ewakuacji osób z niepełnosprawnością. 	Koordinator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe

Dostępność cyfrowa

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
1. Stworzenie dostępnej strony internetowej (Biuletynu Informacji Publicznej).	2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> Oszacowanie kosztów. Realizacja. 	Informatyk	Do oszacowania

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba odpowiedzialna	Koszt
2. Przegląd i aktualizacja deklaracji dostępności cyfrowej (zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych).	Raz do roku do 31 marca 2021 r., działanie ciągle	<ul style="list-style-type: none"> Przegląd i aktualizacja deklaracji dostępności cyfrowej do dnia 31 marca 2021 r.; kolejne przeglądy i aktualizacja co roku; niezwłocznie w każdym przypadku, gdy strona internetowa podlega zmianom mogącym mieć wpływ na jej dostępność cyfrową. 	Informatyk, koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe

Dostępność informacyjno – komunikacyjna

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
1. Udostępnienie telefonu komórkowego do kontaktu SMS/MMS.	2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> Kontakt z informatykiem. Zamieszczenie numeru telefonu w zakładce kontakt. Treści wiadomości SMS lub MMS koordynator do spraw dostępności przekaże w formie mailowej. 	Informatyk, koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
2. Umożliwienie osobie z niepełnosprawnością wykorzystania faksu w kontaktach z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raciążu.	2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> Kontakt z informatykiem. Zamieszczenie numeru faksu w zakładce „Informacje dla osób z niepełnosprawnościami”. Treści wiadomości przekazanej w formie faksu koordynator do spraw dostępności przekaże do właściwych pracowników jednostki. 	Informatyk, koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
<p>3. Umożliwienie kontaktu osobie z niepełnosprawnościami z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu za pomocą osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego (kontakt osobisty).</p>	<p>2021 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego dla osób uprawnionych na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, poprzez wpisywanie do formularza zgłaszanych potrzeb osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego. • W sytuacji zgłoszenia potrzeby osoby wykonującej czynności tłumacza języka migowego podmiot zapewni go w terminie 3 trzech dni roboczych, zgodnie z art.12 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się. 	<p>Koordinator do spraw dostępności, pozostali pracownicy jednostki</p>	<p>Do oszacowania</p>
<p>4. Zapewnienie na stronie internetowej informacji o zakresie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu.</p>	<p>2021 – 2022 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umieszczenie na stronie internetowej informacji o zakresie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania. 	<p>Informatyk, koordinator do spraw dostępności</p>	<p>Do oszacowania</p>

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
5. Zastosowanie urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, (w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub).	2021 – 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> Oszacowanie kosztów. Przygotowanie zapytania ofertowego. Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Około 1500 zł

Pozostałe działania zmierzające do poprawy dostępności

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
1. Stworzenie procedury reakcji na wniosek o kontakt w formie jakiej oczekuje od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu osoba ze szczególnymi potrzebami.	2021 r., działanie ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> Do koordynatora będą wpływać wnioski. Koordynator do spraw dostępności przekaże wniosek do odpowiedniego pracownika, z prośbą o udzielenie informacji w formie preferowanej przez osobę ze szczególnymi potrzebami. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
2. Realizacja art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.	Do 6 września 2021 r., działanie ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie wewnętrznego dokumentu zawierającego zapisy o zapewnieniu dostępności. Przekazanie dokumentu do odpowiednich osób lub komórek organizacyjnych. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
3. Realizacja zapisu art. 30 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w ramach postępowania skargowego.	Do 6 września 2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie wzoru wniosku o zapewnienie dostępności. Opracowanie procedury przyjmowania i rozpatrywania wniosków w ramach postępowania skargowego zapewnienia dostępności. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
4. Zastosowanie dzwonka dla osób z niepełnosprawnościami i umieszczenie przycisku dzwonkowego przed schodami wejściowymi oraz oznaczenie przycisku dzwonkowego odpowiednią tablicą informacyjną.	2021 - 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie kosztów. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych, koordynator do spraw dostępności	Okolo 300 zł
5. Zastosowanie usprawnień sprzętowych dla osób słabowidzących i niedowidzących (zaopatrzenie biur i stanowisk obsługi w lupy, powiększalniki, soczewki Fresnela A4).	2021 – 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia na dostawę lup, powiększalników. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych	Do oszacowania
6. Wyposażenie stanowisk obsługi oraz ciągów komunikacyjnych przy pomieszczeniach ze stanowiskami obsługi w krzesła i siedziska dla osób z niepełnosprawnościami (zastosowanie krzeseł i siedzisk, które nie powodują dodatkowych utrudnień na etapie siadania i wstawania).	2021 – 2024 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Oszacowanie wartości zamówienia na dostawę. • Przygotowanie zapytania ofertowego. • Realizacja. 	Pracownik do spraw zamówień publicznych, pracownik do spraw technicznych	Okolo 2000 zł
7. Wzrost świadomości pracowników na temat różnych rodzajów niepełnosprawności oraz prawidłowych zachowań w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością.	2021 – 2024 r.	<p>Spotkania i szkolenia wewnętrzne dla pracowników, w szczególności na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • savoir vivre w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami, • życia z danym rodzajem niepełnosprawności.. 	Koordynator do spraw dostępności we współpracy z kierownikiem jednostki.	Działanie bezkosztowe

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
8. Szkolenia wewnętrzne dla pracowników odnośnie tworzenia dokumentów dostępnych cyfrowo.	2021 r.	Organizacja spotkań oraz szkoleń wewnętrznych na temat: <ul style="list-style-type: none"> • tworzenia dostępnych dokumentów w edytorze tekstowym. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
9. Aktualizacja procedur związanych z dostępem alternatywnym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu.	2021 r., Działanie ciągle	Aktualizacja procedur w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienia osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby, • zapewnienia wsparcia technicznego osobie ze szczególnymi potrzebami, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, • wprowadzenia takiej organizacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu, która umożliwi realizację potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
10. Zapewnienie dostępu alternatywnego w przypadku braku możliwości zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.	Działanie ciągle	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby, wsparcia technicznego, w tym wykorzystania nowoczesnych technologii (zapewnienie kontaktu telefonicznego, korespondencyjnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej). 	Koordynator do spraw dostępności wraz z innymi pracownikami jednostki	Działanie bezkosztowe

Element planu	Czas realizacji	Niezbędne działania/kroki/punkty kontroli postępów prac	Osoba/jednostka odpowiedzialna	Koszt
11. Monitoring przypadków zapewnienia dostępu alternatywnego.	Działanie ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie wykazu przypadków konieczności zapewnienia dostępu alternatywnego. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
12. Raportowanie stanu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).	do 31 marca 2021 r.; kolejne co 4 lata.	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie raportu o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami i przedłożenie Wojewodzie. • Publikacja raportu na stronie internetowej (pierwszy raport do dnia 31 marca 2021 r.; kolejne co 4 lata). 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
13. Określenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu poprawy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.	Działanie ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, w szczególności: z Funduszu Dostępności, z Funduszy Unijnych, z dotacji celowych, z budżetu Państwa, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. 	Kierownik jednostki, koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe
14. Monitorowanie wdrażania dostępności podmiotu.	Działanie ciągłe	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdzanie jak dostępność jest wdrażana w praktyce. • Opracowanie odrębnej procedury dla tego procesu. 	Koordynator do spraw dostępności	Działanie bezkosztowe

Sporządził:
Łukasz Ambroziak
Koordynator do spraw dostępności w MOPS w Raciążu